ఆడపడుచులకీ జై

ఆదివారం

ఉదయం పదిగంటలు కావస్తోంది. వేడివేడిగానున్న వుప్మా తిని కాఫీతాగి స్నానం ముగించుకోకుండా దినపత్రిక తిరగేస్తూ కూర్చున్నాను. శ్రీవారికి శలవురోజు అయితే నాకు వంటపని వుండదు. కనుకనే విశ్రాంతి. ఈ విశ్రాంతి రోజుల్లో వంటాకాదు వంటగదిలో అడుగుపెట్టాలంటేనే చికాకు. శ్రీవారు తన పాకప్రావీణ్యాన్ని అమోఘంగా చూపిస్తుంటారు. ఈ రోజు టిఫెను తర్వాత వంట యేమేం చేయాలో చెప్పి పేపరు చదవటంలో మునిగిపోయాను. మా శ్రీవారు బహుమంచివారు కనుకనే తన శలవురోజుని నాకు విశ్రాంతి దినంగా చూస్తూ వుంటారు. ఇలా యేమగాళ్ళు చేతులు కాల్చుకుంటారు చెప్పండి.

"ఎం.ఏ. చదివిన మీరు యే వుద్యోగంలో అయినా చేరకుండా ఇలా ఇంట్లో కూర్చుంటే యేం తోస్తుంది" అని నా స్నేహితులు కొందరంటూ వుంటారు.

యెనిమిదివేల జీతం తెచ్చే భర్తవుండగా వుద్యోగం చేయవల్సిన ఖర్మ నాకేమిటీ. 'భర్త' అంటే భరించేవాడు అనేకదూ అర్థం. స్త్రీ వుద్యోగం చేయటం అంటే యెంతకష్టం. రెండు మెతుకులు తిని టిఫెను డబ్బా పట్టుకుని వురుకులూ పరుగులతో బస్సులకోసం పరుగెత్తే ఆడవాళ్ళ అవస్తలు నాకు తెల్సు. అందుకే 'ఉద్యోగం వద్దు' అనుకుని యెంచక్కా ఆరుగంటలకి లేచి తాపీగా స్నానం ముగించుకుని యేదో ఒకటి వండి పెట్టి శ్రీవారిని ఆఫీసుకు పంపేస్తే తర్వాతంతా విశ్రాంతే. పదింటికి భోజనం చేసి కొత్తగా రిలీజైన యే పిక్చర్‌కో చెక్కేసి వచ్చి టిఫెనూ కాఫీ తీసుకుని ఇంక ఇరుగమ్మకీ

పొరుగమ్మకీ చూసిన సినిమా గురించి చెప్పటంలో వుండే 'థ్రిల్' నాలాంటి వాళ్ళకే అర్థమవుతుంది. అందుకే పేపరులో చూస్తున్నాను యే థీయేటర్‌లో యే సినిమా వుందోనని. ఇంతలో పక్కింటి పద్మాక్షి కేక విన్పించింది.

'వదినగారూ ఓ వదినగారూ' అని

పేపరు మడిచి పక్కన పడేసి ప్రహరీ గోడ దగ్గరకి వెళ్ళాను. పద్మాక్షి పొట్టిగా లావుగా మిగలముగ్గిన జామపండు రంగులో వుంటుంది. ఆవిడ నా సినిమా ఫ్రెండ్. మేమిద్దరం కల్సి యెక్కడికి వెళ్ళాలన్నా రిక్షాని పిలిస్తే ఆ రిక్షావాలా ఆవిడని చూసి 'వస్తాను'అనబోయినవాడు 'రావమ్మగారూ' అనేస్తాడు.

ఆవిడ శరీరం 'భారీ అయినా మనసు వెన్నలాంటిది. అయినా ఆవిడతోబాటు నడవటం అంటే నాకు తగని భయం. యెందుకంటే ఆవిడ యెదురుగా వచ్చే వాహనాలని చూసుకోదు. రోడ్డుమీద పడేసిన అరటితొక్కలని అసలే చూసుకోదు. అరటితొక్కమీద కాలేసి కాలుజారి పడబోవటం ఆవిడని పట్టుకోబోయి నేనూపడటం మా ఇద్దరినీ చుట్టూవున్న వాళ్ళు చూసి జాలిపడటం 'అయ్యో' అంటూ సానుభూతి చూపుతూనే దొంగనవ్వు నవ్వబోయి పెదవులు బిగబట్టి ఆ నవ్వుని మింగేయటం. అలాంటి వాళ్ళని చూస్తూ నేను కోపం తెచ్చుకోవటం మామూలుఅయిపోయింది. నిన్నటికి నిన్న ఇలానే జరిగి నేనూ ఆవిడని లేవదీయబోయి పడిపోవటం ఆవిడ లేవలేకలేస్తూ 'అయ్యో వదినగారూ నా అజాగ్రత్తతో మిమ్మల్నీ ఇబ్బంది పెట్టేస్తున్నాను అని తెగ బాధపడిపోయింది. ఇందుకేనేమో ఆవిడంటే నాకు మరీ మరీ ఇష్టం. ఇందువల్లనే మా ఇద్దరి సినిమా స్నేహం మూడుపువ్వులూ ఆరుకాయలుగా అభివృద్ధి చెందుతూ వుంది. పద్మాక్షి మిగతా ఆడవాళ్ళలా డబ్బు ఖర్చుకి వెనకాడదు. అంటే సినిమాకిగాను అయిన ఖర్చులో సగం భరిస్తుంది. చల్లగా తియ్యగా కబుర్లు చెప్తూ వుంటుంది. వీటన్నింటికీ మించి ఆవిడలో ఓ గొప్పదనం వుంది. యెప్పుడూ నవ్వుతుండే ఆవిడ ముఖానికి ఆ నవ్వే ఓ విధమైన అందాన్ని ఇస్తోంది అన్న విషయం నాకు చాలా రోజులవరకూ అర్థం కాలేదు. అర్థం అయిన తర్వాత ఆవిడంటే ఆత్మీయతాభావం పెరిగిపోసాగింది. ఇందుకే కాబోలు మా స్నేహానికి అయిదేళ్ళ వయస్సువచ్చింది. గోడ దగ్గరికి వెళ్ళి అడిగాను.

"నిన్నటి కాలు నెప్పి తగ్గిందా వదినగారూ" అని-

"తగ్గలేదు పైగా యెక్కువైంది" అంటూ నవ్వింది. బాధపడుతూ కూడా నవ్వగల్గటం ఆవిడ ప్రత్యేకత. ఇదే అన్నాను. నా మాటని ఆవిడ పట్టించుకోలేదు.

చూడండి వదినగారూ మన మొగుళ్ళకి ఆదివారం నాడు ఆఫీసులకి శలవు అంటూ ఇచ్చింది యెందుకంటారూ"

"భార్యా పిల్లలతో సరదాగా గడపమనీ విశ్రాంతిగా వుండమనీ" ఔనా! అయితే వీళ్ళలో యెందరు చేస్తున్నారంటారు?"

"అందరి సంగతీ మనకెందకు మన మొగుళ్ళు అక్షరాలా ఆ విషయాన్ని పాటిస్తున్నారుగా".

"అదేనండి మన తెలివితక్కువ. మనవాళ్ళు మనల్ని వదలటంలేదు కదా మిగతావాళ్ళు యే గంగలో దూకితేనేం అని ఇన్నాళ్ళు కళ్ళు మూసుకుని కూర్చున్నాం. పక్కింటి మంటలు మనిళ్ళ మీదకీ వచ్చేశాయి"

"అంటే? నాకేం అర్థం కావటంలేదు"

"కొద్దిగా దగ్గరగా రండి చెప్తాను. ఈ మగాళ్ళు యెంత బరితెగించారో మీకు తెలియదు. ఆదివారం ఒచ్చిందంటే చాలు అవతలింటి అమరేశ్వరిగారి మొగుడు అశ్వమేధ యాగానికి వెళ్లిపోతాడు. పక్కింటి పాపారావు ఇల్లుని పేకాట క్లబ్బు చేసేస్తాడు. ఆయన పెళ్లాం నీలవేణి ఈ బాధ పడలేక పుట్టింటికి చక్కాపోయింది. అంతే ఆయన ఆఫీసు మానేసి మరీ ఆడేస్తున్నాడు. ఇంతేకాక మన కాలనీలో వున్న మగాళ్ళంతా నిన్న ఓ మీటింగ్ పెట్టి ఆదివారం యేమగాడూ ఇంట్లో వుండకూడదు. యెవరికి కావల్సిన యెంజాయ్‌మెంట్ వారు వెతుక్కోవాలి. కనుక కూడా రమ్మని బొట్టూ కాటుకాపెట్టి పిల్చుకు వెడుతున్నారు.

ఆవిడ మాటలకి నాకు చికాకు వచ్చింది.

మిగతా మగాళ్ళందరూ అలాంటి పిలుపులకి పరుగులెత్తవచ్చు కానీ మావారు అలాంటి వారు కాదు అన్నాను కాస్త గర్వంగా.

"అదే అదే.. నమ్మకం మనకొంపలు ముంచుతున్నది. మీ ఆయన ఆఫీసులో పనివున్నదంటూ ఇంటికి ఆలశ్యంగా రావటం యెందుకో మావారు నాకు చెప్పారు. ఆయనా ఈయనా కల్సి పేకాట కోసం క్లబ్బులకి వేంచేసి యేం యెరగని వాళ్ళలా పిల్లుల్లా రాత్రి పదింటికి ఇళ్ళకి చేరటం. విషయం అదన్నమాట. అర్థమైందా?"

"నిజంగానా"

"ఇంకా అపనమ్మకమా. వాళ్ళ యేజంట్లు వచ్చి మా ఆయన్ని లాక్కుపోవటమే కాదు అటు చూడండి మీ ఇంటికీ వచ్చారు"

చివ్వున తలతిప్పి చూశాను.

శ్రీవారు వాళ్ళతో వెళ్ళిపోతూ "ప్రభా వంట ఇల్లు చూసుకో.." అంటూ మెల్లగా చెప్పటం నా ఒక్కదానికే విన్పించింది. ఈయనకి యెంతధైర్యం. అలా వెళ్ళి పోవటానికి? అసలీ ధైర్యం ఎలా వచ్చింది. యెక్కడినుంచి వచ్చింది. వెడుతూన్న ఆయనవంక కళ్ళప్పగించి చూస్తుండిపోయాను.

"చూశారా ఒదినగారు" అదీ సంగతి.

"ఇప్పుడేం చేయాలి? మెదడుపని చేయక బేలగా అడిగాను"

'ఏం చేయటం యేమిటీ, కొండంత అండగా మన అన్నగారుండగా ఆడబడుచుల సుఖసంతోషాలే మాకు శ్రీరామరక్ష అని అనుక్షణం ఆయన అంటూండగా మనకి దిగులేమిటీ పద్మాక్షి వూపిరి సలపనట్టుగా చెప్పుకుపోతూ వుంది.

"అన్నగారా అని క్షణం ఆలోచించి అర్థమైనట్లు చూస్తూ ఔనుసుమా" అన్నాను.

"ఆ.... అలా పాయింట్లోకి రండి. నిన్న సాయంకాలం మనం మార్నింగ్‌షో నించి వచ్చిన తర్వాత అన్నమాట. మహిళా సమాజంనుంచి పిలుపువస్తే కుంటుతూనే వెళ్లాను. అన్నగారి దగ్గరకి వెళ్ళి ఈ మగాళ్ళ విషయం ఆయన చెవులోవేసి పరిష్కారం చెప్పమని అడుగుదాం అని తీర్మానం చేద్దాం. కనుక మన సమాజం మెంబర్సే కాకుండా ఇంకా ఇంకా అందరినీ తీసుకురండి అని సెక్రటరీ చెప్పింది. కనుక నేవెడుతున్నాను. మీరూ వస్తానంటే తీసుకువెడతాను. ఏమంటారు?"

నేనెప్పుడూ మహిళా సమాజాలకి దూరంగా ఉంటాను. కానీ ఇప్పుడు శ్రీవారు చేసిన పనికి ఒళ్ళు మండిపోతూవుంది.

'నేనూ వస్తాను వెళ్ళేప్పుడు పిలవండి' అనేసి ఇంట్లోకి వచ్చేశాను.

★ ★ ★

ఇంట్లోకి వచ్చానే కానీ మనసుకి శాంతిగా లేదు. వంట ఇల్లు చూస్తూంటే వెర్రెక్కిపోయేలా వుంది. కూరలు సగం తరిగి అలాగే వదిలేసి వున్నాయి. పాలగిన్నె మీద మూతలేదు. పంచదార ఒలికిన చోట యెర్రచీమలు చేరాయి. కాఫీ తాగిన గ్లాసులు యెండిపోయి వున్నాయి. ఉదయం చేసిన ఉప్మా మరో ఇద్దరికి సరిపోయేంతగా మిగిలి మూతలేకుండా వుంది. ఇదంతా చూస్తూంటే బ్లడ్ ప్రెషర్ వచ్చేస్తోంది.

యెవరో వచ్చి పిలిస్తే ఈ మనిషి గొర్రెపొట్టేలులా అలా వెళ్ళిపోవడమేనా? అలా వెళ్ళినా తిరిగి ఇంటికి రావాలనేనా? ఇలాగే వుండనీయ్ వంటగది అనుకుని తలుపు దగ్గరగా లాగి హాలులోకి వచ్చి కూర్చుని టీ.వి. ఆన్ చేశాను.

టీవీలో ఒక్కో ప్రోగ్రాం అయిపోతూ వుందిగానీ శ్రీవారు వచ్చే జాడలేదు. గంట ఒకటి దాటింది. యేదో మళయాళ చిత్రం వస్తోంది టీవీలో. ఆ సినిమా చూసే ఓపిక లేదు. కడుపులో ఆకలి కరకరమంటూంది. టీవి ఆఫ్ చేసి స్నానం చేసి వచ్చి కూర్చున్నాను.

గంట మూడయింది దొరగారి జాడలేదు.

నాలుగైంది. అయిదయింది. సాయంకాలమే కాదు రాత్రికి ఇల్లు చేరలేదు. ఏమిటీ విచిత్రం. నేను కాపురానికి వచ్చిన ఈ ఆరు సంవత్సరాల్లో యే ఒక్కరోజూ ఇలా జరగలేదు. ఇదే నాకు ఆశ్చర్యం కలిస్తోంది. తాచెడ్డ కోతి వనమెల్ల చెరిచినట్టుగా ఆ పేకాట పిచ్చిగాళ్ళు పని కట్టుకుని ఇంటికివచ్చి పిలుచుకువెళ్ళటం నాకు మరీ ఆగ్రహాన్ని పెంచసాగింది. ఆ వచ్చిన వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్లి దెబ్బలాడితే? ఛీఛీ సభ్యతగా వుంటుందా? అన్పించినా చివరికి యేమీ చేయలేని దానిలా రాత్రి అంతా జాగారం చేస్తూ కూర్చున్నాను. ఆయనే గనక అర్ధరాత్రి వచ్చి తలుపుతడితే తలుపు తీయకుండా వాకిట్లో నిలబెట్టేయాలనుకున్నాను. నేను యేన్ని అనుకున్నా యేం జరగలేదు.

తెల్లవారింది.

అంటే నా డ్యూటీ ప్రారంభమైందన్నమాట. వంటగది శుభ్రం చేసుకుంటూ వుంటేయేడుపు రాసాగింది. నిన్నటి వుపవాసానికి నీరసం ముంచుకు రాసాగింది. అయినా పని చేయక తప్పదు గనుక యెలాగో శక్తి తెచ్చుకుని పనులన్నీ పూర్తిచేసుకున్నాను. వంటకూడా అయింది.

తొమ్మిదన్నర అవుతుండగా దొరగారు వచ్చారు. చేతికి వాచీవుందా లేదా అని చూశాను. వాచీ వుంది కానీ పెళ్ళికి నాన్నగారు పెట్టిన అర్థతులం బంగారు వుంగరం లేదు. నెలఖర్చులకి బీరువాలో వుంచిన నాలుగువందల రూపాయలూ లేవని ముందే తెలుసు. కనుక నిశ్శబ్దంగా వుండిపోయాను.

ఆయన యెవరో తరుముకు వస్తున్నట్లుగా పనులు ముగించుకుని బట్టలు మార్చుకుంటూ వుంటే నేను రెడీగా వున్నాను.

"ఆఫీసుకి టైం అయింది వడ్డించు" అన్నమాట శ్రీవారినోటి నుంచి యెప్పుడు వస్తుందా అని యెదురు చూస్తున్నాను. యెంతకీ ఆ మాట విన్పించలేదు. గడియారంలో కి

చూసి వులిక్కిపడి పడకగదివైపు చూశాను.శ్రీవారు ఆ గదిలోకాక వాకిలిగేటు దగ్గర కన్పించారు అంటే భోజనం కూడా చెయ్యకుండా ఆఫీసుకి వెళ్ళిపోతున్నారన్నమాట.

నన్ను పల్కరిస్తే ఏం జరుగుతుందో ఆయనకి తెలుసు కనుక ఆ అవకాశం నాకివ్వకుండా వెళ్ళిపోతున్నారు అంటే యెంత ధైర్యం యెంత తెలివి?

నా ఇల్లు ఓ స్వర్గం అనుకుంటూ అహంభావం పోయింది. ఈ నయవంచకుడితో కాపురం చేస్తూనేనా?

నా రక్తం వుడికెత్తి పోసాగింది. చేతికి అందుబాటులో దొరికిన సామానులన్నీ విసిరి నేలకేసి కొట్టసాగాను. ఇంతేకాదు ఇంకా ఇంకా యేదేదో చేసెయ్యాలి అన్పిస్తోంది మనసులో.

"వదినగారూ" అంటూ పద్మాక్షి సరాసరి ఇంట్లోకి వచ్చింద కుంటుతూ నదుస్తూ.

"రండి"అన్నాను ఆవేశాన్ని యెంతో కష్టం మీద అణుచుకుంటూ.

"అన్నగారు వచ్చినట్లున్నారు" అంది మెల్లగా.

"వచ్చారు వెళ్ళారు" అని జరిగినదంతా చెప్పాను.

"వూ మా ఇంట్లోనూ డిటో" నేనుమౌనంగా వుండిపోయాను.

"వదినగారూ ఇప్పుడే మహిళా సమాజంలో మీటింగ్ వెడదాం వస్తారా" అంద. వస్తాను అని బట్టలు మార్చుకుని ఇంటికి తాళం పెట్టి బయలుదేరాను. ఆవేశంలో ఆకలి సంగతి గుర్తులేదు

నేనూ పద్మాక్షి సమాజానికి వెళ్ళేసరికి అప్పటికే అక్కడికి చాలామంది వచ్చివున్నారు. ఇందరు భర్తల బాధితులా" ఆశ్చర్యంగా హాలంతా కలియ జూశాను. రంగురంగుల చీరెలు రకరకాల 'హెయిర్‌స్టైల్‌ల' అందంగా కన్పిస్తున్న కొందరి ముఖాల్లో ఆవేశం కొందరి ముఖాల్లో నిర్లిప్తభావం మరి కొందరి ముఖాల్లో అమాయకత్వం ఇలా రకరకాలుగా కన్పించసాగారు నా కళ్ళకి.

నన్ను పద్మాక్షి సెక్రటరికీ, ప్రెసిడెంట్‌కీ పరిచయం చేసింది. ఆ ఇద్దరూ నా రాకకి చాలా సంతోషాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ మీలాంటి చదువుకున్నవాళ్ళు ఈ సమాజాలక యెక్కువగా రావాలండీ" అన్నారు.

చిన్నగా నవ్వి వూరుకున్నాను.

అనుకున్న టైముకి అర్ధగంట ఆలశ్యంగా మీటింగ్ ప్రారంభమైంది.

ప్రెసిడెంట్ సెక్రటరీ కాక మరో ఇద్దరు వుపన్యాసకులూ వేదికమీద కూర్చున్నారు. సెక్రటరీ అందరికీ పూలదండలు వేసింది.

ప్రెసిడెండ్ మీటింగ్‌లో చర్చించవల్సిప విషయం చెప్పికూర్చుంది. మొదటగా విమలాదేవి అనే ఆవిడ లేచి మైక్ దగ్గరకి వచ్చి పురుషాధిక్య సమాజంలో స్త్రీలు యెన్ని రకాల్ల ఇబ్బందులని యెదుర్కుంటున్నారో వుదాహరణలు ఇస్తూ అనర్గళంగా వుపన్యసిస్తూ ఆఖరున అంది. ఈనిరంకుశత్వానికి పుల్‌స్టాప్ పెట్టేయించాలి. ఇందుకు మన స్త్రీలంతా కలిసికట్టుగా పోరాడాలి అని చెప్పి వెళ్ళి తన కుర్చీలో కూర్చుంది.

ఇంక విశాలాక్షిగారు లైచి మైక్ దగ్గరకి వచ్చి నిల్చున్నారు. అంతే చప్పట్లు మారుమ్రోగాయి.

"ఆవిడ మాట్లాడకుండానే యేమిటి చప్పట్లు" విసుగ్గా అన్నాను పద్మాక్షితో. పద్మాక్షి చిన్నగా నవ్వి.

"విశాలాక్షిగారిని గురించి మీకు తెలియదు. ఆవిడ మైక్ దగ్గరికి వచ్చిందంటే మగాళ్ళ మీద వాళ్ళ దురలవాట్లమీదా విరుచుకుపడుతుంది. వాళ్ళ దుమ్ముదులిపేస్తుంది. ఇది స్త్రీలకి సంతోషం కదూ! అందుకూ ఈ చప్పట్లు అంది.

"ఏడిసినట్లుంది. మన ప్రాబ్లం పురుషద్వేషం కాదు కదా. పేకాటా రేసులూ వగైరా వ్యసనపురులని యెలా దారికితెచ్చుకోవటం అని కదా?

"ఔను అనుకోండి ఆ.. ఆ.. అదిగో విశాలాక్షిగారు మాట్లాతున్నారు నిశ్శబ్దంగా విందాం" అంది పద్మాక్షి.

విశాలాక్షి అసలు విషయం వదిలి వరకట్నాలు అత్తల కోడంటికాలూ కోడళ్ళ బాధలూ వారి ఆత్మహత్మలూ అంటూ అర్థగంట మాట్లాడి చివరగా పురుషుల వ్యసనాల వల్ల స్త్రీలు యెంతగా వ్యధలపాలు అవుతున్నారో వివిరించి ఈ సమస్య ఈనాటిది కాదు యేనాటిదో అయినా యేనాటికీ అంతం లేకుండా సాగిపోతూ స్త్రీల మనసులని మండిస్తూంది కనుక దీనికి ఓ పరిష్కారం తప్పక వెతకాలి అంటూ మీరందరూ కల్సి నాతోరండి. శ్రీకృష్ణభగవాన్ లాంటిమన అన్నగారు వున్నారు. వారి దగ్గరికి వెళ్ళి మన బాధల్ని విన్నవించుకుందాం. ఇందుకు రేపే ఆయన్ని కల్సుకునే యేర్పాటుచేస్తాను" అనగానే అంధరూ "అలాగే అలాగే" అన్నరు యేక కంఠంతో. అంతే అందరూ కుర్చీల్లోంచి లేచారు. నేనూ నీరసంగా ఇల్లు చేరాను.

★ ★ ★

రాత్రి పదిగంటలు కావస్తుండగా శ్రీవారు ఇల్లు చేరారు. తలుపు తెరిచి ఆగ్రహంతో అడగవల్సినవన్నీ అడిగేశాను. ఆయన రాయిలా వులకలేదు పలకలేదు. బట్టలు మార్చుకుని డైనింగ్ టేబులు ముందున్న కుర్చీలో కూర్చుని తనే వడ్డించుకుని భోజనం చేసేశారు.

నువ్వు భోజనం చేసేవా అని అడుగుతారేమో అని యెదురు చూశాను. అలా అడిగితే సగం కోపం తగ్గిపోయేది నాకు. ఆయన అలా అడక్కుండ నువ్వేమిటి! నీలెక్కేమిటి అన్నట్లుగా పక్కబట్టలూ చాపా తీసుకుని వరండాలో వాటిని పరుచుకుని కిందనించి పైకి ముసుగుపెట్టేశారు. అంటే ఇంక ఆయన చేత జవాబు చెప్పించటం ఆ బ్రహ్మదేవుడి చేత కూడా కాదు.

నన్ను నేను సమాధాన పర్చుకోవాలని యెంతో ప్రయత్నించసాగాను సాధ్యం కావటం లేదు. నాకు నిద్రరావటంలేదు. నేను అడిగిన ఒక్కదానికి జవాబివ్వకపోవటం అంటే ఆడది యేం చేస్తుంది అన్న తక్కువ దృష్టి కదూ. ఈలాంటి పరిస్థితిలో నాకేగనుక ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం వుంటే 'నువ్వేంత' నన్ను గౌరవించని నిన్నూ నేను గౌరవించను అని ముఖాన కొట్టినట్లు ఈ ఇల్లు వదిలి బైటకిపోయి ఆత్మగౌరవం నిలబెట్టుకునే అవకాశం వుండేది కదూ! ఈ మనిషినీ మాటలనీ నమ్మి నాకెందుకు వుద్యోగం అనుకుని ఆ అవకాశాన్ని జారవిడుచుకున్న నాకు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం ఇప్పుడెలా వస్తుంది. నాకే అలా చేయగల అవకాశం వుంటే ఈ దొరగారు దారిలోకి వచ్చే అవకాశం వుండేది కదూ. జీవితంలో మొట్టమొదటిసారి తెల్సివచ్చింది. స్త్రీకి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం యెత అవసరమో. మా సంపాదన లేకున్నా ఆడదాని అవసరం మగాడికి లేదూ? కోపంతో పళ్ళు కొరుక్కున్నాను. ఇలా కొరుక్కున్నందుకు నా పళ్ళే నెప్పిపుట్టాయి అయినా కోపం తగ్గలేదు నాకు.

రాత్రి అంతా అశాంతిగా గడిచిపోయింది. తెల్లవారింది కాఫీ తాగి స్నానం చేసి డ్రెస్ అయి.

మా తఢాకా చూపిస్తాం వుండండి అన్నట్లుగా శ్రీవారివైపు కోపంగా చూసి పద్మాక్షి రాగానే మహిళా సమాజానికి బయలుదేరాను. రంగురంగుల పట్టుచీరెల్లో సీతాకోక చిలుకల్లా అలంకరించుకుని అప్పటికే అక్కడికి చాలామంది వచ్చి వున్నారు. అన్నగారికి బాధలు చెప్పుకోవటానికి వెళ్ళేప్పుడు కూడా ఈ పట్టు చీరెలేమిటీ విసుగ్గా అనుకున్నాను. నేను కట్టుకున్న కలకత్తా కాటన్ చీరెవైపు చూసుకుంటూ.

"మీకేం తెలియదు వదినగారూ అన్నట్లు తన వెయ్యిరూపాయల కంచిపట్టుచీరె అంచులు సర్దుకుంటూ చూసింది పద్మాక్షి.

"అవును కాబోలు" అనుకున్నాను.

ఇంతలో తెల్లటి ఫియట్ కారు ఒచ్చి ఆగింది సమాజం బిల్డింగ్ ముందు. అందులోనుంచి విశాలాక్షిగారు నవ్వు ముఖంతో దిగారు.

"ఇంక బయలుదేరదామా అన్నగారి దగ్గర ఇంటర్వ్యూ తీసుకునే వచ్చారా" అంది ప్రెసిడెంట్.

"ఆ.... విషయమే చెప్పబోతున్నాను. అందరూ వినండి. నిన్న నేను ఇక్కడనించి వెళ్ళిన తర్వాత చేతులు ముడుచుకు కూర్చోలేదు. అన్నగారి ఇంటర్వ్యూ కోసం ప్రయత్నించాను. మీ అందరినీ కూడా తీసుకువెళ్ళాలనే ప్రయత్నంలో. అయితే అన్నగారి సెక్రటరీ ఏం చెప్పారంటే రేపు అసలు అన్నగార్కి టైములేదనీ కావాలంటే ఓ అయిదు నిమిషాలు ఈరోజునే ఆయనకి చెప్పి యేర్పాటు చేయగలననీ చెప్పాడు అందువల్ల అంటూ విశాలాక్షి ఓ క్షణం ఆగింది. అప్పటికే అక్కడ చేరిన అందరూ ఒకరి చెవులని ఒకరు కొరుక్కోసాగారు. చూశారు. చూశారా ఆవిడెప్పుడూ ఇంతే మేర్ఫానీ అంతా ఆవిడే కొట్టేయాలని మనని అన్నగారిని కల్సుకోకుండా చేసింది. వుసూరుమనసాగారు తమ పట్లు చీరెలవైపు చూసుకుంటూ.

నిశ్శబ్దం నిశ్శబ్దం. విశాలాక్షిగారు చెప్పేది పూర్తిగా వినండి ప్రెసిడెంట్ అరిచింది.

విశాలాక్షిగారు చెప్పసాగారు.

"నేను యెంతో కష్టం మీదీ ఆయన్ని కలిశానా! ఆయన తన విలు.. సమయాన్ని నాకిచ్చారా...."

"అసలు విషయం చెప్పండి త్వరగా" అరిచారు యెవరో

"చెప్తున్నాను గదర్రా. అంత తొందరపడితే యెలా. ఆయన్ని కల్సి మన ప్రాబ్లమ్స్ గురించి చెప్పాను. ఈ సమస్య యే కొందరి స్త్రీలదో కాదండీ ఆరుకోట జనాభాలో సగభాగం అయిన స్త్రీలందరిదీ అంటూ ఇంకా చెప్పబోతూంటే ఆయ.. వారించారు.

అర్థమయింది చెల్లెమ్మా ఈ సమస్య నా ఆడబడుచులది కనుక వెంటనే ఓ నిర్ణయం తీసుకుంటాను. యేమనంటే నా పాలనలో ఆడబడుచులు నవ్వుతూ

బ్రతకాలి. అంటే వారికి కష్టం కల్గించే యెవరినీ క్షమించను. మీరు చెప్పినట్లు మీ భర్తలు మీ మాట వినకపోతే ఆదివారం శలవు రద్దు చేయటమేకాదు, పేకాటకీ రేసులకీ బారులకీ వెళ్ళేవాళ్ళని పట్టిస్తే వాళ్ళ వుద్యోగాలనే వూడగొడతాను. శనివారం శలవు రద్దుచేసినా వీళ్ళకి బుద్ధిరాలేదు కాబోలు అంటూ టైము అయిపోవటంతో ఆయన అక్కడనుంచి మరో హాల్లోకి వెళ్ళిపోయారు.

"నిజంగానా!" అందరూ యేకకంఠంతో అడిగారు.

"నిజంగా నిజం" విశాలాక్షి గర్వంగా అంది.

'ఆడబడుచులకీ జై' అని ప్రెసిడెంట్ అనగానే అక్కడ చేరిన అందరూ జయజయధ్వానాలు చేశారు.

ఈ దెబ్బకి మగాళ్ళకి పట్టిన వ్యసనాల దయ్యాలన్నీ పారిపోతాయి అంది సెక్రటరీ.

విజయ గర్వంతో ఇళ్ళకి చేరుకున్నాం అందరం. ఇంటికి తాళం వేసి ఉంటుంది అనుకున్న నాకు పెద్ద షాకు తగిలింది. తలుపు బార్లా తెరిచివుంది. నా గుండె గుభేలుమంది. ఏ దొంగలన్నావచ్చి ఇంటిని దోచుకుపోలేదు కదా అనుకుంటూ అదిరే గుండెని అదిమి పట్టుకుని హాల్లోకి వచ్చి ఓరగా వేసివున్న డ్రాయింగ్ రూము తలుపు ధడాలున తెరిచాను. అక్కడ దృశ్యాన్ని చూసినిలువునా నీరైపోయాను. వూరునించి యెప్పుడు వచ్చాడో అన్నయ్యా పద్మాక్షి మొగుడూ మా శ్రీవారు కూర్చుని పేకాడుతున్నారు.

నా తల తిరిగి పోసాగింది.

"ప్రభా వచ్చావా... రారా.... నీ కోసే కూర్చున్నాను. భోజనం చేద్దాంరా" వదిన వంటింట్లోనించి రావటం మరీ ఆశ్చర్యం కల్గించింది.

"ఏమిటీ ఇలా హఠాత్తుగా వచ్చాం యెందుకనా! ఆ విషయం తర్వాత చెప్తాను. ఇంతకీ నువ్వు మహిళా సమాజానికి యెందుకు వెళ్లినట్లూ"

వుద్యోగం చేసి నెలకి రెండువేలు తెచ్చి అన్నయ్య చేతిలో పోయగల ఆర్థికశక్తివున్న వదిన ఇక్కడ వీళ్ళంతా అలా పేకాట ఆడుతుంటే తనకేం పట్టనట్లుగా ఇలా మాట్లాడటం నకు పిచ్చియెక్కిపోయేలా చేసింది.

"వదినా?" అన్నాడు ఆగ్రహాన్ని నిగ్రహించుకోలేక.

ఆవిడ మొదట తెల్లబోయి ఆ తర్వాత అర్థమైనట్లు తలయెగరేసి పకపకా నవ్వేస్తూ "ఆ విషయమా తమ్ముడంతా చెప్పాడు.మేం రాగానే ఔను ఇంత చిన్న విషయానికి అంత సీరియస్ అవుతావెందుకనీ"

"ఇది చిన్న విషయమా?" అన్నాను ఇంకా కోపం యెక్కువై.

"అవును మిగతా వ్యసనాల విషయం నేను మాట్లాడను. కానీ మగాళ్ళు యెప్పుడైనా సరదాగా ఆడుకునే ఆ పేకాట వ్యసనంగా మారిపోతుందేమో అని భయపడటం వెర్రివాళ్ళు చేసేపని. అక్కడ మీ మీటింగ్‌లో యేమైందో అన్నగారు మీకందరికీ యేలాంటి అభయహస్తం ఇచ్చారో ఇంతకుముందే ఆ వార్త ఇక్కడికి చేరింది. అది విని వీళ్ళందరూ నవ్వుకుంటున్నారు యెందుకో తెలుసా! చిన్న వ్యసనం వల్ల మగాడి ఉద్యోగం వూడితే దానివల్ల నష్టపడేదీ కష్టపడేదీ యెవరు? కాస్త ఆలోచించి చెప్పు ప్రభా. ఆవేశంలో వున్న నువ్వు ఇప్పుడు చెప్పలేవు కానీ తన భర్త వుద్యోగం పోతుందని తెలిసిన ఏ ఆడదీ మా ఆయన వ్యసన పరుడు అంటూ ఫిర్యాదు చెయ్యదు. చెయ్యలేదు. యెందుకంటే దాని పర్యవసానం తను భరించలేదు కనుక. అందుకనీ నే చెప్పేమాట ఒకటి విను ప్రభా. మీ అన్నయ్య అలా పేకాడటం నాకు నచ్చదు. అలా అని ఈ విషయానికి ఆయనతో తగువుపడలేను. ఆయన ఆ వ్యసనంలో హద్దులు దాటనంత వరకూ ఫర్లేదు ఆమోదిస్తాను. శృతిమించితే అవతల వాళ్ళు యేం అనుకుంటారో అన్న భయం లేకుండా ఆ ఫ్రెండ్స్‌ని మర్యాదగా మాట్లాడి పంపించేస్తాను. ఇలాంటి చిన్న చిన్న సమస్యలని ఏ మనిషికామనిషి పరిష్కరించుకోవాలిగానీ అన్నగారి దగ్గరికి పరుగెత్తితే... వదిన ఆ వాక్యం పూర్తికానియ్యలేదు.

"ఆడబడుచులకీ జై అన్న" నినాదం చెవుల్లో అపహాశ్యంగా ధ్వనిస్తోంది.

అడుగు కదపలేక అలాగే నిలబడిపోయాను.

"ఇంక చాలు ఆట ఆపేద్దాం లేవండి అరెరె.. ప్రభ వచ్చేసింది ఏమోయ్ నిర్మలా మాట్నీ ప్రోగ్రాం విషయం ప్రభకి చెప్పావా" అంటూ శ్రీవారి చెయ్యి పట్టుకుని నా దగ్గరకు వచ్చాడు అన్నయ్య.

(ఆంధ్రభూమి సచిత్ర వారపత్రిక 23.7.87)